

Департамент інформаційної діяльності, культури,
національностей та релігій
Хмельницької обласної державної адміністрації
Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека
Хмельницьке обласне відділення
ВГО Українська бібліотечна асоціація
Хмельницька міська організація
Національної спілки краєзнавців України

Календар

знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини
на 2024 рік

Рекомендаційний бібліографічний довідник

Хмельницький
2023

УДК 006.95(059.3)(477.43)«2024»
К 17

Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік : реком. бібліогр. довід. / Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА; Хмельниц. міська орг. НСК України; уклад. О. М. Шеїн. – Хмельницький : Стрихар А. М., 2023. – 176 с.

Друкується за рішенням редакційно-видавничої ради Хмельницької ОУНБ, протокол № 6 від 3.11.2023 року, та Президії Хмельницького обласного відділення УБА, протокол № 6 від 9.11.2023 року.

Укладач: *Шеїн О. М.*

Редактори: *Маковська В. В.,
Шмаль Т. А.*

Відповідальна за випуск: *Чабан К. А.*

На обкладинці фото:

*Дмитра Петровича Чавалаха,
Артура Венедиктовича Закордонця,
Романа Михайловича Матвійця,
гетьмана Миколая Сенявського,
Хмельницького обласного центру служби крові.*

© Автори статей, 2023

© Хмельниц. ОУНБ, 2023

© Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА, 2023

Література

1. **Донори** : розповідь про роботу Хмельницької обласної станції переливання крові // Хмельниччина. – 2008. – 11 квіт.

2. **Каритун А.** Цілющі краплини життя: успішне лікування багатьох захворювань стало можливим завдяки широкому застосуванню крові і її препаратів // Подільські вісті. – 2005. – 28 черв.

3. **Щегельська О.** Частину себе продати можна // Поділля. – 2013. – 26 верес.

7 серпня

Ігор Западенко: коли захоплення стало професією

До 60-річчя з дня народження

Він докладно пам'ятає той січневий день 2008 року, який підвів ризику під попереднім життям, – працюю інженера та робітника у машинобудуванні, роботою в органах самоврядування Хмельниччини, журналістикою, – і спонукав займатись головною нині справою: дослідженням міської історії та збереженням культурної спадщини старого міста Проскурова, Меджибожа, інших містечок Поділля. Ігор Западенко розповідає: «Того дня під час прес-конференції я був заскочений фразою посадовця – «Старих проскурівчан немає – вони або виїхали, або померли», і засмучений, що спільноту давніх проскурівських міщан, дійсно нечисленну, в уяві багатьох мешканців міста Хмельницького вже викреслено з реальності». А водночас згадує усвідомлення: а що ти можеш пригадати про буття своїх предків сам? Що можуть сказати про тебе інші, якщо ти сам про себе розповісти не зможеш... Чи маєш ти що розповісти своїм дітям про спадок прабатьків?..

Народився Ігор Западенко у сім'ї батька інженера і мами виховательки дитсадка у Хмельницькому, місті, яке у 1960-х роках переживало другу хвилю індустріалізації. Тієї хвилі, яка створила з міста динамічний обласний центр, але водночас майже поховала у ньому чарівність старовини. Вищу освіту

отримав у Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування, – звичайно ж, інженеру, бо в родині, де один дід був головним механіком Проскурівського цукрового заводу, а другий офіцером залізничних військ, інша праця окрім технічної для юнака навіть не уявлялася. Проте, визначальний життєвий вплив на зацікавлення і вибір головного життєвого шляху Ігоря справила тітка, старша мамина сестра, яка з найменших років долучала племінника до чарівного спадку музеїв, палаців і кам'яниць Львова, Києва, стародавніх скарбниць інших історичних міст.

Тому закономірно, що у певний час Ігор Западенко обрав дослідження та збереження історичної та культурної спадщини головною справою життя, а попередній досвід інженера, радника голови Хмельницької обласної та міської рад, хист журналіста допомогли у цій царині. У 2008 р. разом з друзями-однодумцями він створив громадське товариство корінних хмельничан «Проскурів», у 2009 р. – інтернет-ресурс «Хмельницький портал», форум якого кілька років був місцем активного спілкування, дискусій, пошуку і публікації матеріалів з локальної історії міста Хмельницького. У 2011 р. отримав пропозицію очолити музей історії міста Хмельницького, який став місцем спілкування небайдужих до міської спадщини мешканців.

У 2013 р. Ігор Западенко змінив місце праці на інше подільське містечко – Меджибіж, менше за обласний центр, але надзвичайно потужне за кількістю відомих та ще не розвіданих пам'яток, фактів, легенд, можливостей для науки та туризму. Прийшов науковим співробітником та екскурсологом, а з 2016 р. працює заступником директора Державного історико-культурного заповідника «Межибіж» з наукової роботи і водночас здійснює власні розвідки і популяризує яскраві сторінки локальної історії.

Одним з головних напрямків дослідницької роботи Ігоря Западенка, результати якої публікуються у наукових і краєзнавчих виданнях України та Польщі, є історико-архітектурні дослідження палацу та інших споруд Меджибізького замку, документальне відтворення їхнього вигляду на різних історичних етапах і науково обґрунтована

реставрація частин замкового комплексу. У рамках цієї тематики Ігорем Западеном введено в обіг переклади архівних документів XVIII ст., які описують дійсний вигляд та спосіб життя Меджибізького замку у цей період, розкривають імена його будівничих, додають яскраві деталі до подій у подільських містечках.

Інший напрямок досліджень Ігоря Западєнка – це життя містечкових польської та єврейської спільнот, за якими дослідником разом з колективом Державного історико-культурного заповідника «Межибіж» реалізовано видавничий проєкт «Меджибіж полікультурний», створено авторські екскурсійні маршрути.

За внесок у дослідження пам'яток та популяризацію локальної історії Ігор Западєнко у 2019 р. нагороджений відзнакою «Почесний працівник ДКЗ «Межибіж», у 2023 р. – «Заслужений працівник ДКЗ «Межибіж». З 2012 по 2022 р. – член Національної спілки краєзнавців України, нагороджений Подякою президії НСКУ (2017 р.), Грамотою НСКУ (2018 р.), іншими відзнаками спілки.

Ірина Леськів

Література

Zapadenko I. To the hypothetical reconstruction of the Senyavsky palace on the time of 16th century [до реконструкції палацу Сенявських у Меджибожі станом на XVI століття] / Igor Zapadenko // Current issues in research, conservation and restoration of historic fortifications. – 2019. – № 11. – С. 272-288.

3 вересня

Захисник Батьківщини та громадський діяч Леонтій Іннокентійович Рогаль

До 90-річчя з дня народження

Про Почесного ветерана України, голову ради ветеранів міста Кам'янця-Подільського (2008 – 2021), полковника у відставці Рогалья Леонтія Іннокентійовича можна з упевненістю